

Konieczne zmiany ...

dokończenie ze str. 2

wacyjność. Z tej przyczyny, proponowane zmiany powinny nastąpić bardzo szybko. Zarazem, należy premiować za efektywność i wysoki poziom badań. Za przykładem Finlandii, zespół badawczy i jego pracodawca powinni dostawać premię/dopłatę za:

- liczbę publikacji o zasięgu międzynarodowym, liczbę cytowań w czasopismach naukowych;
- wysokość środków pozyskiwanych na projekty badawcze, uzyskanych na zasadach konkursowych i z innych źródeł;
- zakres udziału w międzynarodowych projektach naukowo-badawczych;
- wysokość zleceń pozyskanych z gospodarki itp.;
- efekty wdrażania wyników badań (licencje, prawa autorskie, świadczone usługi itp.).

Ponadto, powinien zostać opracowany system zachęty dla firm, tak aby inwestowały one w projekty naukowo-badawcze i badawczo-rozwojowe.

5. Dokonać zasadniczej zmiany zarządzania uczelnią publiczną. Musi powstać cały pakiet zmian obejmujący zmiany prawa pracy i przesadnej roli związków zawodowych. Władza wykonawcza musi mieć możliwość prowadzenia racjonalnej polityki kadrowej, wspierającej ponadprzeciętnych, bo to od nich zależy pozycja uczelni. Pora porzucić „hurrademokratyczny” sposób wyboru rektora (lub jak kto chce „infantylny”). Rada Powiernicza wybiera rektora, który ma silną władzę, a ciała kolegialne mają funkcję doradczą – to przykład dobrego rozwiązania. Dziekani powinni być ministrami w gabinecie rektora. Zatem tylko wówczas realna jest restrukturyzacja uczelni publicznych i ich skuteczne konkurowanie z sektorem prywatnym. Pora wspierać naukowców, którzy mają dobrą pozycję w danej dziedzinie, ale także pora rozstać się z pasywnymi, czy też tymi, którzy pracują na uczelni dla wizytówki potrzebnej tam, gdzie się głównie angażują.

Presja rynku, konkurencja ułatwią rolę np. rektorowi i z chęcią do współpracy, do powstawania interdyscyplinarnych zespołów, wzrośnie mobilność kadry. Powyższe działania uruchomią ozdrowieńczy proces i będą sprzyjać wykrystalizowaniu silnych ośrodków naukowo-badawczych, które – poprzez odpowiedni system finansowania – powinny być zachęcane do kształcenia elit oraz sporej części kadry dla pozostałych szkół.

6. Do bardzo ważnych i koniecznych działań należy zaliczyć tworzenie infrastruktury obiektywnie oceniającej, certyfikującej działalność edukacyjną i naukową. Wówczas fundatorzy edukacji i nauki będą wiedzieć, kogo wspierać.

Uwagi końcowe

- Nie podzielamy optymizmu Minister prof. Barbary Kudryckiej, która twierdzi, że proponując kolejne pakiety ustaw uzdrowi naukę i edukację. Są one cząstkowe i choć kierunkowo często słuszne, to wiele rozwiązań jest nieefektywnych, a niekiedy nawet szkodliwych. Poza tym, marginalnie traktuje sektor prywatny, a bez niego żadnej skutecznej konkurencji nie będzie!
- Kiepski stan szkolnictwa wyższego i nauki sprawia, że nie uda się problemu rozwiązać jednym pakietem reform. Należy uruchomić procesy, które stopniowo będą poprawiać sytuację, a więc konsekwentnie stosować metodę kolejnych kroków, przy czym następny będzie wynikał z efektów poprzedniego. Dlatego też, powyżej prezentuję zestaw koniecznych zmian w pierwszym okresie.

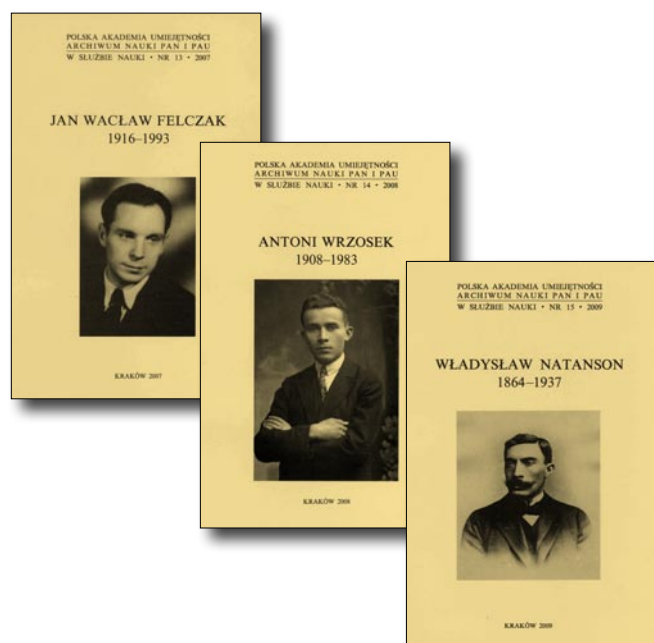
TADEUSZ POMIANEK

Prezes Polskiego Związku Pracodawców Prywatnych Edukacji
PKPP Lewiatan

Rektor Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania
z siedzibą w Rzeszowie

Wydawnictwo PAU poleca ...

W SŁUŻBIE NAUKI

Dotychczas wydano:

- Nr 1 – Oskar Kolberg, 1814–1890. *Materiały sesji naukowej*, Kraków, 26 XI 1994 r., Kraków 1998
- Nr 2 – Stanisław Kutrzeba, 1876–1946. *Materiały z uroczystego posiedzenia PAU w dniu 24 czerwca 1996 r.*, Kraków 1998
- Nr 3 – Stanisław Tarnowski, 1837–1917. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 14 listopada 1997 r.*, Kraków 1999
- Nr 4 – Tadeusz Kowalski, 1889–1948. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 19 czerwca 1998 r.*, Kraków 1999
- Nr 5 – Izydora Dąbbska, 1904–1983. *Materiały z sympozjum „Non est necesse vivere, necesse est philosophari”*, Kraków, 18–19 grudnia 1998 r., Kraków 2001
- Nr 6 – Józef Majer, 1808–1899. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 19 listopada 1999 r.*, Kraków 2002
- Nr 7 – Henryk Batowski, 1907–1999. *Materiały z sesji naukowej PAU w dniu 18 kwietnia 2000 r.*, Kraków 2003
- Nr 8 – Henryk Niewodniczański, 1900–1968. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 17 listopada 2000 r.*, Kraków 2003
- Nr 9 – Henryk Barycz, 1901–1994. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 22 czerwca 2001 r.*, Kraków 2004
- Nr 10 – Adam Vetulani, 1901–1976. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 16 listopada 2001 r.*, Kraków 2005
- Nr 11 – Władysław Konopczyński, 1880–1952. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 21 czerwca 2002 r.*, Kraków 2005
- Nr 12 – Wojciech Maria Bartel, 1923–1992. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 15 listopada 2002 r.*, Kraków 2006
- Nr 13 – Jan Waclaw Felczak, 1916–1993. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 13 czerwca 2003 r.*, Kraków 2007
- Nr 14 – Antoni Wrzosek, 1908–1983. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 14 listopada 2003 r.*, Kraków 2008
- Nr 15 – Władysław Natanson, 1864–1937. *Materiały z posiedzenia naukowego PAU w dniu 19 czerwca 2004 r.*, Kraków 2009